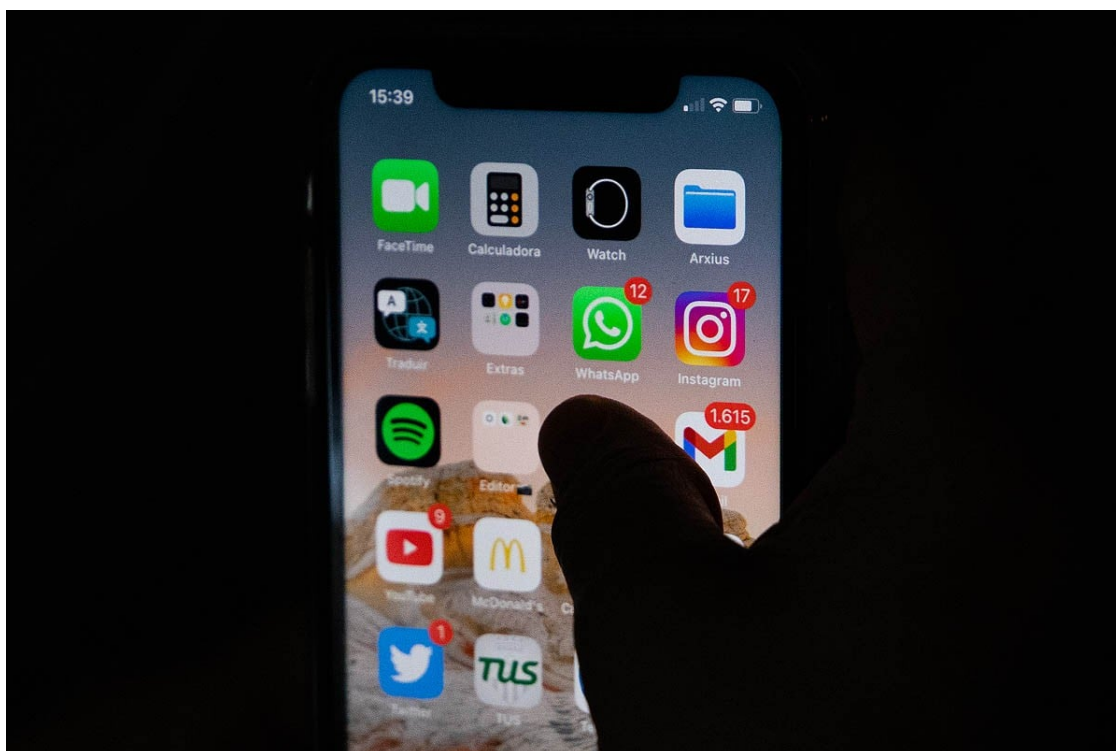

«Tot allò que no pot veure's a la xarxa no existeix»

La política municipal no se n'escapa, d'aquesta necessitat de comunicar de manera urgent i a totes hores

Els polítics reusencs usen les xarxes per adreçar-se a l'electorat | Gala Espín

Els abonats de Netflix tenen al seu abast, des de fa pocs dies, una nova tanda d'episodis de la sèrie danesa de ficció *Borgen*. Ara amb l'afegit de *Reino, poder y gloria* al títol, la seva protagonista és una professional de la política que, anys després d'haver arribat a ser la primera ministra del país, segueix al govern del país nòrdic però amb menys pes i capacitat de decisió.

En una societat canviant i interconnectada

Sense revelar detalls de la trama (no fos cas que a partir de la lectura d'aquest article els lectors vulguin veure la sèrie, quelcom del tot recomanable), el cert és que l'heroïna en qüestió representa una manera de fer, potser antiga, potser obsoleta, i que no contempla d'entrada la comunicació amb l'electorat a través de les xarxes socials.

Assessorada per un analista, les abraçarà per intentar reconnectar amb la societat i ser ?més propera?. Ho troba banal, una ximpleria, però de sobte es troba pendent dels 'm'agrada' que rep qualsevol de les seves publicacions.

Aquesta no és ni de bon tros la trama principal de la nova temporada de la sèrie, però el detall ens permet plantejar-nos una reflexió sobre els avantatges i els inconvenients de les xarxes en una societat canviant i interconnectada com la nostra. I és que des de la irrupció de Facebook,

Twitter i Instagram en les nostres vides, el debat sobre la seva influència ha estat freqüent. És tal la seva omnipresència (i omnipotència) que tots ens hem trobat creant un perfil segons a quina plataforma mig per convicció, mig per obligació.

La política no se n'escapa pas, d'aquesta necessitat de comunicar de manera urgent i a totes hores, tampoc la municipal, i no sempre per oferir un contingut especialment rellevant. Un cop hem deixat enrere l'etapa més dura de les restriccions per contenir la covid-19, les autoritats locals han tornat a trepitjar places i carrers per recuperar el temps perdut. Tot plegat, molt ben documentat a la xarxa, gairebé al detall i, casualitat o no, a menys d'un any d'una important cita a les urnes.

De fet, una de les màximes de la comunicació social apunta precisament que ¿tot allò que no pot veure's a la xarxa no existeix?. I fa l'efecte, últimament, que la nostra classe política s'ha proposat mostrar tot allò que fa. Més aviat en clau lúdica que no política, per cert, si bé algú podrà precisar que ¿tot és política, finalment?. **L'alcalde, Carles Pellicer**, amb milers de seguidors a Facebook, ja fa anys que ens ensenya on va, què fa i amb qui. El curiós del cas és que ara que se sap que no es presentarà a la reelecció, de cara a les municipals de 2023, la seva activitat no s'ha reduït, quelcom que hauria pogut ser previsible. De fet, a simple vista podria dir-se que és fins i tot més intensa que en exercicis anteriors.

¿Fer-se la foto?

L'hem vist a les festes dels barris, en presentacions literàries, en actes esportius, en visites per conèixer empresaris, i fins tot remullant-se per una bona causa com és la lluita contra l'esclerosi múltiple. I curiós resulta també que altres líders, d'altres formacions, que en ocasions havien carregat contra una suposada ¿dèria? del batlle a ¿fer-se la foto?, ara hagin optat per seguir una estratègia similar.

Una simple anàlisi de partits i portaveus a les xarxes socials permet la constatació que s'aposta cada cop amb més força per Instagram en detriment de Twitter, i que en aquesta plataforma s'hi construeix una imatge pública amb elements de la vida política i la privada, tot conformant de vegades un relat com a mínim peculiar. Se sol apuntar, en aquesta línia, que mostrar certs aspectes més o menys íntims connecta amb els ciutadans ja que aquests s'identifiquen amb allò que veuen. De ser aquest el cas, altres poden afegir-hi que del que es tracta, al capdavall, és que els polítics siguin eficaços, no més o menys humans, no més o menys reusencs.

Altres s'han traslladat a TikTok, un espai en principi adreçat als més joves. La diputada socialista **Sandra Guaita**, posem per cas, hi difon clips de caràcter divulgatiu i de temàtiques diverses, des de l'acció de l'anomenat ¿govern més progressista de la història? liderat per Pedró Sánchez fins a la lluita feminista o l'alerta pel canvi climàtic. Un altre (recent) exemple és de la portaveu de Cs Reus, **Débora García**, satisfeta per haver ¿denunciat i fet retirar? la pancarta independentista penjada al Mercadal per Sant Pere.

I el periodisme?

En la relació entre polítics i ciutadans a través dels canals que possibilita internet, però, cal afegir-hi els periodistes. L'adaptació dels mitjans de comunicació al món virtual podria generar diversos articles d'aquesta secció. En essència, però, em permetré dir que des del moment en què determinades capçaleres van optar per oferir-hi els seus continguts de manera gratuïta, el model va iniciar el seu canvi. I aquest segueix, i és fràgil, i ens fa estar més pendents dels clics obtinguts i del titular més o menys llampanant que no pas d'allò tan necessari que és la pausa que permet, després, l'anàlisi i la resposta crítica i constructiva.

Sobre el paper, l'aparició d'eines com Twitter (molt usada encara precisament per polítics i comunicadors) ha fet real el contacte directe entre els candidats i els electors, entre els càrrecs públics i els veïns. Els periodistes hem vist sovint com aquest diàleg ens ha exclòs, perquè

[REDACTED]

l'emissor més s'estima controlar el seu missatge sense intermediaris i perquè el receptor té dret a una rèplica immediata.

Feta l'autocrítica pertinent per moltes de les males pràctiques adoptades per diaris, ràdios, digitals i canals de televisió, cal que reivindicuem que sense mitjans que filtrin, qüestionin o desmenteixin el que s'aporti al debat, la qualitat de la informació que rebem i difonem s'empobreix en un context com l'actual, més aviat basat en l'autoafirmació de les postures ideològiques abans que en la recerca d'un discurs divers i plural. Tornem, però, a la política local.

Un dels tòpics habituals és que en unes eleccions municipals el veí vota abans les persones que els partits, quelcom opinable (Cs i Vox, posem per cas, no necessiten de candidats més o menys magnètics per atraure convençuts i indecisos). Si se segueix aquesta lògica de proximitat, les xarxes socials semblen haver-se convertit ara que albirem l'horitzó 23 en una mena de complement per reforçar la imatge dels components del govern i de l'oposició, tots ells de precampanya virtual a base d'assistir a no poques cites socials que tenen lloc al nostre petit gran món de Reus.

Una altra cosa, això sí, seria plantejar-se per què ara determinades figures busquen guanyar en notorietat a la comunitat virtual local. O si la imatge transmesa és l'adequada o no, per a l'acció política duta a terme en aquests anys de mandat. O si tot plegat millora la relació comunicativa entre les parts o és tan sols estètica.

Article publicat a la NW. La Revista de Reus el juliol de 2022.